

3937117 SHEV/M : สาขาวิชา : สิ่งแวดล้อม ; สค.ม. (สิ่งแวดล้อม)

คำสำคัญ : การประเมิน / มูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ / อุทยานประวัติศาสตร์พระนครหรืออยุธยา

ผลการค้น เฝ้าสังเกต : การประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของอุทยานประวัติศาสตร์พระนครหรือ

อยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (AN ECONOMIC VALUATION OF AYUTTHAYA HISTORICAL PARK) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: ประกาศรัตน์ สุขุมาลชาติ ศศบ.ม.ส., โยธิน แสงวงศ์ Ph.D., ปรึกษา เปี่ยมพงศ์สานต์ Dr.rer.pol. 445 หน้า. ISBN 974 - 662-477-6

การศึกษานี้เป็นวิธีการหนึ่งซึ่งให้เห็นคุณค่าของพื้นที่อนุรักษ์ที่เป็นรูปธรรมชัดเจน เนื่องจาก คุณค่าของพื้นที่อนุรักษ์เป็นสินค้าสาธารณะ ไม่มีราคาชัดเจนเปรียบเทียบ ไม่มีคุณค่าจึงเกิดการใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่ ทำให้พื้นที่อนุรักษ์เสื่อมโทรม ดังนั้นวัตถุประสงค์ของการศึกษาเพื่อประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของพื้นที่อุทยานประวัติศาสตร์ฯ เป็นตัวเงินใน 3 ด้าน คือ 1)มูลค่าการใช้ประโยชน์ปัจจุบัน 2)มูลค่าการสงวนไว้ใช้ประโยชน์ในอนาคต 3)มูลค่าการคงอยู่ต่อไป ด้วยวิธีต้นทุนการเดินทางและวิธีการสำรวจ ปัจจัยที่มีผลต่อการประเมินมูลค่า และระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวและประชาชนที่มีต่ออุทยานประวัติศาสตร์ฯ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ได้แก่ 1) นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวชมอุทยานประวัติศาสตร์ฯ ทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ 156 ราย 2) ประชาชนในท้องถิ่น 156 ราย 3) นักท่องเที่ยวที่ไม่เคยเที่ยวชมอุทยานประวัติศาสตร์ฯ มาก่อนทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ 156 ราย โดยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการวิจัย

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการประเมินมูลค่าการใช้ประโยชน์ปัจจุบันซึ่งประเมินจากกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวชมอุทยานประวัติศาสตร์ฯ คือ อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจและพนักงานต่างๆและรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ปัจจัยที่มีผลต่อการประเมินมูลค่าการสงวนไว้ใช้ประโยชน์ในอนาคตซึ่งประเมินจากกลุ่มนักท่องเที่ยวที่ไม่เคยเที่ยวชมอุทยานประวัติศาสตร์ฯ คือ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนและระดับการศึกษา และปัจจัยที่มีผลต่อการประเมินมูลค่าการคงอยู่ต่อไปซึ่งประเมินจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด คือ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระดับการศึกษา อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจและพนักงานต่างๆ การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์โบราณสถาน มูลค่าปัจจุบันจากวิธีต้นทุนการเดินทาง ประมาณ 390,660,649 บาท/ปีและมูลค่าโดยรวมทางเศรษฐศาสตร์จากวิธีการสำรวจ ประมาณ 7,591,360,603 บาท/ปี

จากการศึกษา พบว่าโครงการอนุรักษ์และพัฒนานครประวัติศาสตร์ ควรที่จะดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่องและครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมด เมื่อพิจารณาจากผลประโยชน์ทางตรง คือ รายได้จากการท่องเที่ยว และผลประโยชน์ทางอ้อม เช่น รายได้ที่ตกแก่ท้องถิ่น การจ้างงานในจังหวัดเพิ่มขึ้น คุณค่าทางวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ เป็นต้น และข้อเสนอแนะอื่นๆ คือ หน่วยงานที่รับผิดชอบสามารถเพิ่มอัตราค่าเข้าชมคนไทย 13 บาท ชาวต่างชาติ 57 บาท ควรปรับปรุงสภาพแวดล้อมบริเวณอุทยานประวัติศาสตร์ฯและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ให้มีการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์โบราณสถาน ความรับผิดชอบต่อส่วนรวม การใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน โดยใช้สื่อโทรทัศน์ วารสาร/นิตยสาร และ INTERNET แก่ นักท่องเที่ยว บุคคลที่เกี่ยวข้องกับอุทยานประวัติศาสตร์ฯและประชาชนทั่วไป ควรดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อมศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้หน่วยงานระดับท้องถิ่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับอุทยานประวัติศาสตร์ฯ เช่น องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนจัดการพื้นที่ รวมทั้ง รัฐควรดำเนินการตามแผนพัฒนาที่กำหนดไว้ให้มีความสอดคล้องกันทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมอย่างจริงจัง